

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115210723
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4115210723.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 361 518, zastúpeného: GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Vodná 3, 040 01 Košice, IČO: 36 730 564, proti žalovanej: Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XX, o zaplatenie sumy 1.775,66 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. decembra 2016 č.k. 14C/266/2015-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.775,66 eura s príslušenstvom titulom neoprávneného odberu elektrickej energie. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 46 ods. 1, 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, § 420 Občianskeho zákonníka.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalobca na základe kontroly odberného miesta E. XXX, U. H. U. Q., zistil, že toto odberné miesto bolo pripojené bez platnej zmluvy. Tento neoprávnený odber mal trvať od 21.08.2012, kedy bola na danom mieste urobená kontrola a zistený neoprávnený odber, do 23.05.2013. O zistenom neoprávnenom odbere bol spísaný protokol.

1.3. Dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal pasívnu legitímáciu žalovanej, keďže nepreukázal, že žalovaná predmetnú nehnuteľnosť obývala v uvedenom období a neoprávnené odoberala elektrickú energiu. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že predmetná nehnuteľnosť patrí spoluvlastníkom L. L. a K. L.. Z výsluchu žalovanej a svedka A. L., partnera žalovanej, mal preukázať, že spoluvlastníci nehnuteľnosti sú deťmi G. L., ktorý mal tiež určité obdobie na dané odberné miesto uzatvorenú zmluvu o odbere. Obaja zároveň uviedli, že žalovaná tam nikdy nebývala, lebo žijú prevažne v D., a keď boli na E. tak bývali v byte matky svedka vo H. alebo u matky žalovanej v F.. Neskúmal tvrdenie žalovanej, či skutočne neuzatvorila poslednú zmluvu o odbere elektrickej energie, nakoľko táto skutočnosť bola irelevantná vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovanej. Tvrdenie žalobcu, že žalovaná je pasívne vecne legitímovaná vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 23. mája 2016 č.k. 12C/312/2015-56 považoval za nedôvodné, nakoľko v danom konaní bola žalovaná zaviazaná na zaplatenie za neoprávnený odber elektriny (za iné obdobie) na základe rovnakých tvrdení žalobcu. Zistil, že žalovaná sa tohto súdneho konania sa nezúčastnila, keďže nebol zistený jej pobyt, a preto jej v konaní bol ustanovený opatrovník.

1.4. Uviedol, že odvolanie zodpovednosti žalovanej len od tej skutočnosti, že ako posledná mala uzatvorenú zmluvný vzťah so žalobcom, nemá žiadne právne opodstatnenie. Preto konštatoval, že žalobca nepreukázal žiaden z predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti práve zo strany žalovanej. Od výsluchu žalobcom navrhnutého svedka L., spoluvlastníka predmetnej nehnuteľnosti upustil z dôvodu, že tento sa na pojednávanie nedostavil bez ospravedlnenia a ani nereagoval na výzvu súdu, aby zaslal písomnú výpoveď svedka na požadované otázky. Naviac

z výsluchu svedka A. L. zistil, že v danej nehnuteľnosti bývajú rodičia L. L.. Preto výsluch navrhnutého svedka nepovažoval za potrebný.

1.5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ale úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si žiadne trovy v konaní neuplatnila.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. b), d), e) a h) CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Tvrdil, že vzhľadom na neúčast' žalovanej na pojednávaní dňa 25.07.2016 a skutočnosť, že žalovaná svoju neprítomnosť neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami, respektíve neospravedlnila ju vôbec, navrhol konajúcejmu súdu vydať rozsudok pre zmeškanie a žalobe vyhovieť. Namietal, že súd prvej inštancie sa na pojednávaní ani v rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal so vzneseným návrhom na vydanie rozsudku pre zmeškanie. S poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 115/03 namietal, že uvedeným nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

2.3. Namietal, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Tvrdil, že navrhol výsluch svedka L. L. na preukázanie skutočností, že žalovaná užívala odberné miesto v predmetnom čase. Súd prvej inštancie mal úmysel vykonať tento dôkaz, od svojho úmyslu však upustil po tom, ako sa svedok na pojednávanie nedostavil a písomne sa k veci nevyjadril, dôvodiac pasivitou svedka a zistením, že svedok v danej nehnuteľnosti nebýva. K tomu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2011 sp.zn. 6Cdo/259/2010.

2.4. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol iba na základe dôkazov vykonaných výsluchom žalovanej a výsluchom svedka A. L. - druha žalovanej, ignorujúc základné princípy civilného sporového konania, konkrétne článok 9. Tvrdil, že nebol oboznámený s návrhom na vykonanie dôkazu výsluchom svedka A. L., nebol oboznámený ani s vyjadrením A. L., a vzhľadom na svoju neúčast' na pojednávaní nemal ani právo sa k tomuto dôkazu vyjadriť. K tomu poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 49/01.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) zrušiť a vec mu podľa § 391 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

8.1. Žalobca v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v porušení jeho práva na spravodlivý proces. Dôvodil, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal s jeho návrhom na rozhodnutie rozsudkom pre

zmeškanie, keďže žalovaná sa na pojednávanie súdu dňa 25.07.2016 nedostavila a svoju neprítomnosť neospravedlnila. Odvolací súd preto najprv skúmal, či súd prvej inštancie konanie nezaťažil vadou namietanou žalobcom.

8.2. V danej veci súd prvej inštancie úpravou zo dňa 17.05.2016 nariadil pojednávanie na deň 25.07.2016, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu a opatrovníčku žalovanej. Na pojednávaní dňa 25.07.2016 oboznámil právneho zástupcu žalobcu s tým, že žalovanej bola ustanovená opatrovníčka (uznesenie na č.l. 27). Napriek uvedenému právny zástupca žalobcu uviedol, že predpokladá, že žalovaná bola riadne predvolaná na pojednávanie a tým sú naplnené podmienky rozsudku pre zmeškanie.

8.3. Podaním zo dňa 06.12.2016 žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní dňa 07.12.2016 a zároveň navrhol súdu prvej inštancie vydať rozsudok pre zmeškanie v prípade, ak budú na pojednávaní dňa 07.12.2016 splnené podmienky. Žalovaná sa na pojednávanie súdu dostavila.

8.4. Z uvedeného vyplýva, že v danej veci neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovanej. V prípade pojednávania dňa 25.07.2016 žalovaná volaná nebola, bola volaná len ustanovená opatrovníčka, pretože pojednávanie bolo nariadené za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. V deň pojednávania dňa 25.07.2016 však už bol účinný Civilný sporový poriadok, ktorý upustil od procesného opatrovnictva na základe rozhodnutia súdu v prípade, že pobyt strany sporu nebol známy. Z uvedeného dôvodu dňa 25.07.2016 neboli splnené podmienky pre pojednávanie súdu a nebolo možné ani rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Na pojednávanie dňa 07.12.2016 sa žalovaná dostavila, preto opätovne neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

8.5. Podľa názoru odvolacieho súdu procesným postupom súdu prvej inštancie nebolo žalobcovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, ani nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Preto pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

9.1. V predmetnej veci sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 1.775,66 eura na základe zistenia o neoprávnenom odbere elektrickej energie bez platnej zmluvy dňa 23.05.2013, čím vznikla žalobcovi škoda. Tvrdil, že žalovaná je pasívne legitimovaná z dôvodu, že bola posledným zmluvným odberateľom, pričom jej posledný zmluvný vzťah trval od 10.06.2011 do 11.04.2012. Následne bol zistený neoprávnený odber dňa 20.08.2012 a v súvislosti s ním bola žalovaná zaviazaná na zaplata dlžnej sumy rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 25. mája 2016 č.k. 12C/312/2015-56. Adresa odberného miesta bola E. XXX, U. H. U.

9.2. Žalovaná tvrdila, že zmluvu na odbernom mieste nikdy uzavretú nemala. Zmluvu za ňu uzatvoril G. L. a jeho žena G. L., ktorý jej zobrali občiansky preukaz a bez jej podpisu uzavreli za ňu zmluvu. V mieste odberu nikdy nebývala. V roku 2012 bývala u svojej matky v F..

9.3. Z obsahu spisu vyplýva, že podľa výpisu z LV č. XXXX stavba súpisné číslo XXX v obci U. H. U. Q. je vlastnícky vedená na 1. L. L., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1, a 2. K. L., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1.

9.4. Súd prvej inštancie žalobu zamietol dovodiac tým, že žalobca nepreukázal vecnú pasívnu legitimáciu žalovanej. Vychádzal z vykonaného dokazovania výsluchom žalovanej a výsluchom svedka A. L., druhá žalovanej, ktorí zhodne tvrdili, že žalovaná na adrese odberného miesta nebývala, prevažne žili v D. a na E. žili u matky žalovanej v F. alebo u matky A. L. vo H.. Uzavretie poslednej zmluvy žalovanou súd prvej inštancie neskúmal, keďže uvedená skutočnosť nepreukazovala pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej. Od výsluchu svedka L. L. upustil, keďže sa nedostavil na pojednávanie bez ospravedlnenia ani sa písomne nevyjadril, hoci bol súdom prvej inštancie na vyjadrenie písomne vyzvaný. Navyše výsluchom svedka A. L. zistil, že v nehnuteľnosti na adrese odberného miesta svedok nebyva, bývajú tam jeho rodičia.

10. Podľa § 46 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, pri neoprávnenom odbere elektriny je ten, kto elektrinu odberal, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu. Ak nemožno vyčíslit' skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. i).

11. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

12. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

13.1. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Strana sporu, ktorá o sebe tvrdí, že je nositeľom práva má aktívnu legitímáciu, a pasívnu legitímáciu má strana sporu, ktorá je nositeľom povinnosti (záväzku). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

13.2. V civilnom procese majú strany sporu povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Povinnosť tvrdenia sa prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Dôkazná povinnosť je povinnosť, ktorou je zaťažená sporová strana, ktorá v spore niečo tvrdí. Nedodržanie povinnosti tvrdenia a nesplnenie dôkaznej povinnosti za následok stratu sporu z dôvodu neunesenia dôkazného bremena.

14.1. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu, zákonných ustanovení a úvah dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu dôvodiac tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia o pasívnej vecnej legitímácii žalovanej, pričom nevykonal žalobcom navrhnuté dokazovanie na preukázanie jeho tvrdenia, bolo jeho rozhodnutie nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa názoru odvolacieho súdu keďže súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie navrhnuté žalobcom, nemohol aplikáciou ustanovenia § 185 ods. 1 CSP dospieť k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Je potrebné prisvedčiť aj odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie nevyužil všetky možnosti na zabezpečenie účasti svedka. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že svedok predvolania na výsluch preberal a na pojednávania sa nedostavoval bez ospravedlnenia, napriek tomu súd prvej inštancie nevyužil možnosť uložiť svedkovi poriadkovú pokutu podľa § 102 CSP. Navyše súd prvej inštancie vôbec nerozhodol o zamietnutí návrhu na výsluch svedka podľa § 198 ods. 3 CSP.

14.2. Odvolací súd sa však nestotožnil s námietkou žalobcu, podľa ktorej nebol oboznámený s návrhom na vykonanie dôkazu výsluchom svedka A. a nebol oboznámený ani s vyjadrením A. L., a vzhľadom na svoju neúčast' na pojednávaní nemal ani právo sa k tomuto dôkazu vyjadriť. Žalobca bol na pojednávanie nariadené na deň 07.12.2016 riadne predvolaný (prostredníctvom jeho právneho zástupcu) a mal právo pojednávania sa zúčastniť. Svoje právo nevyužil, na pojednávanie sa nedostavil, ani on ani jeho právny zástupca, preto nemôže namietat', že sa k návrhu na výsluch svedka a k samotnému výsluchu nemohol vyjadriť.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať dôvodnosťou uplatneného žalobného návrhu. Vyzve strany sporu na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany na preukázanie svojich tvrdení, v lehote, ktorú im za týmto účelom určí. V prvom rade ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého žalovaná neoprávnene odoberala elektrickú energiu na predmetnom odbernom mieste v spornom období, ktoré žalobca musí preukázať. Až následne bude povinnosťou žalovanej preukázať svoje tvrdenie, že sa v danom období na mieste odberu nezdržovala. Po vykonaní navrhnutého dokazovania vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).